

Besluit Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden

De Tweede Kamer heeft in 2011 met grote meerderheid een motie aangenomen voor een verbod op niet-commercieel gebruik van glyfosaat. Met de wijziging van het Besluit Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden geeft de Staatssecretaris van IenM uitvoering aan de motie. Chemische onkruidbestrijding op verhardingen is vanaf begin 2016 verboden, het professioneel gebruik in overig groen per eind 2017. Vewin onderschrijft dit besluit. Ook het nagezonden besluit tot het niet meer generiek toestaan van 'laagrisicomiddelen' kan op onze steun rekenen.

Verbod essentieel voor behalen doelen voor de waterkwaliteit

Ondanks de maatregelen die de afgelopen jaren zijn genomen, zijn de doelstellingen voor de waterkwaliteit niet gerealiseerd. Bestrijdingsmiddelen buiten de landbouw zijn voor een groot deel verantwoordelijk voor de normoverschrijdingen. Een verbod op korte termijn is dan ook noodzakelijk. Uit het CBS rapport *Green Growth in the Netherlands* blijkt dat het Nederlandse oppervlaktewater de slechtste kwaliteit heeft van heel Europa. De afgelopen vijf jaar heeft glyfosaat bijna 100 keer de norm overschreden in oppervlaktewater gebruikt voor drinkwaterproductie. Ook worden bestrijdingsmiddelen boven de drinkwaternorm aangetroffen in het grondwater. Het besluit van Staatssecretaris Mansveld is van groot belang om de doelen van de Tweede Nota Duurzame Gewasbescherming en de doelen van de Kaderrichtlijn Water te halen. De EU Verordening voor de markttoelating van bestrijdingsmiddelen (1107/2009) geeft aan dat toelatingen kunnen worden ingetrokken als de KRW-doelen in gevaar komen. De EU Richtlijn voor duurzaam gebruik van pesticiden (2009/128/EG) stelt dat lidstaten alle nodige maatregelen moeten nemen om bestrijding met een lage pesticiden inzet te bevorderen, met voorrang voor niet-chemische methoden.

➤ **Verbod noodzakelijk op basis van EU water- en gewasbeschermingsregelgeving**

'Laagrisicomiddelen' kunnen hoog risico hebben voor waterkwaliteit

In haar brief van 1 juli jl. geeft de Staatssecretaris aan de generieke uitzondering voor zogenaamde 'laagrisicomiddelen' op te willen heffen. Het RIVM komt tot de conclusie dat de middelen de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. Voor het gewenste effect moeten de middelen bovendien vaak in grote hoeveelheden toegepast worden. Het verleden heeft geleerd dat dit leidt tot verschuiving van het probleem. Glyfosaat werd in het begin ook gepresenteerd als een laagrisicomiddel, inmiddels is het de stof die verantwoordelijk is voor de meeste normoverschrijdingen in drinkwaterbronnen. Een generieke uitzondering zou het effect van het verbod ondermijnen. Laagrisicomiddelen zijn geen gelijkwaardig alternatief voor preventie en niet-chemische methoden. Er zijn voldoende alternatieve technieken beschikbaar, zoals borstelen, maaien, warmtetoediening of heet water. Een helder verbod zal de ontwikkeling in niet-chemische technieken slechts stimuleren.

➤ **Steun voor het slechts toestaan van 'laagrisicomiddelen' in uitzonderingssituaties**

Ondersteuning reeds ingezette praktijk

De praktijk bewijst dat chemievrij beheer mogelijk is. In Brabant voert 52% van de gemeenten chemievrij beheer uit op verhardingen, 82% in openbaar groen en 13% op sportvelden. Ook steeds meer provincies en bedrijven stappen over. Vanaf 1 januari 2015 mag in Vlaanderen geen enkele openbare dienst bestrijdingsmiddelen gebruiken voor regulier onderhoud en de spuitvrije zones langs oppervlaktewater zijn 6 meter. In Frankrijk geldt het verbod voor gebruik in de publieke ruimte vanaf eind 2016. In Duitsland is het gebruik van bestrijdingsmiddelen verboden op openbare terreinen. Innovatie en kostendaling worden gestimuleerd door de helderheid van een verbod als stip op de horizon. Kosten voor chemisch beheer liggen rond 0,09-0,11 €/m²/jaar in 2013. De kosten van niet-chemisch beheer zijn gedaald naar gemiddeld 0,11 €/m²/jaar in 2013. Dit zal zich alleen nog maar verder ontwikkelen.

➤ **Niet-chemische bestrijding is haalbaar en betaalbaar**